

2018/025

ONTVANGEN 29 MEI 2018

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Hogeschool van Amsterdam
t.a.v. College van Bestuur
Wibautstraat 3b
1091 GH AMSTERDAM

Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum **25 MEI 2018**
Betreft Besluit macrodoelmatigheid hbo master Urban Management

Onze referentie
1363017

Uw brief van
08 maart 2018

Uw referentie
hc18u0057

Bijlagen
1

Geacht college,

Met de brief van 8 maart 2018, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 15 maart 2018, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de hbo-masteropleiding Urban Management als bekostigde opleiding (deeltijd) te verzorgen in Amsterdam. De opleiding is voorgesteld in het Croho onderdeel Gedrag en Maatschappij en de studielast is door u bepaald op 60 studiepunten.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 16 april 2018, kenmerk 2018/025, positief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs 2014 (hierna: Beleidsregel), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de hbo-masteropleiding Urban Management als bekostigde opleiding te verzorgen te Amsterdam.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Beleidsregel leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan de voorwaarden a, b en c van artikel 6 van de Beleidsregel. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Croho-procedure

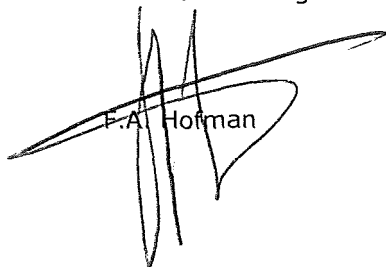
Ingevolge artikel 6.2, zevende lid, van de WHW vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen 10 maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd in het Croho. Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat u contact hierover heeft gehad met de NVAO, conform artikel 5a.11 van de WHW.

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap of De minister voor Basis- en voortgezet Onderwijs en Media, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO Bezwaarschriftencommissie, Postbus 30205, 2500 GE Den Haag. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.duo.nl/zakelijk onder 'Oneens met Duo'.

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de VH.

Onze referentie
1363017

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Namens,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

F.A. Hofman

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de directeur Hoger Onderwijs & Studiefinanciering
drs. F.A. Hofman
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Geachte heer Hofman,

datum	Hierbij ontvangt u het advies van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs
16 april 2018	inzake de aanvraag nieuwe opleiding van de Hogeschool van Amsterdam ten behoefte van de hbo master Urban Management te Amsterdam.
onderwerp	
advies nieuwe opleiding	
hbo master	Ik verzoek u mij een afschrift van uw besluit toe te zenden.
Urban Management	
Hogeschool van Amsterdam	
Amsterdam	Ik ga ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd, met vriendelijke groet,
ons kenmerk	
2018/025	
bijlagen	
advies CDHO	

drs. P.M.M. Rullmann
voorzitter CDHO

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Advies Geachte mevrouw Van Engelshoven,

datum
16 april 2018

onderwerp
nieuwe opleiding
Hogeschool van Amsterdam
deeltijd
hbo master
Urban Management
Amsterdam

ons kenmerk
2018/025

bijlagen
beoordelingskader

Op 15 maart 2018 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van de Hogeschool van Amsterdam (HvA) om de hbo master Urban Management (MUM) als bekostigde opleiding te verzorgen te Amsterdam (brief, d.d. 8 maart 2018, kenmerk hc18u0057). Op 28 maart is aan de instelling nog een vraag inzake over de eventuele voortzetting van de onbekostigde masteropleiding MUM voorgelegd. Deze vraag kon diezelfde dag nog door de instelling worden beantwoord. Hierdoor was de aanvraag voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en kon de aanvraag diezelfde dag weer door de commissie in behandeling worden genomen.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van HvA om de hbo masteropleiding Urban Management (MUM) als bekostigde opleiding te Amsterdam te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil de bekostigde hbo masteropleiding MUM in Amsterdam aanbieden. Het gaat om een Nederlandstalige hbo master van 60 EC. De opleiding wordt nu in onbekostigde vorm aangeboden en staat geregistreerd in het Croho onderdeel Gedrag en Maatschappij (ISAT code 70165). Indien de bekostigde opleiding zal worden toegekend zal de onbekostigde masteropleiding MUM worden opgeheven. De nieuwe bekostigde opleiding MUM vormt in dat geval de voortzetting van de geaccrediteerde en, sinds 2013 door de HvA aangeboden, gelijknamige deeltijd masteropleiding.

De opleiding kent een duur van 2 jaar en bestaat inhoudelijk uit 4 semesters van ieder 15 EC die zijn gericht op de stedelijke praktijk (krachten, waarden en transformatie van de stad, 9 EC), publiek management (besturen, organiseren en managen in de stad, 9 EC). Verder is de opleiding gericht op het ontwikkelen van onderzoeksvaardigheden (6 EC, managementvaardigheden (6 EC), persoonlijke ontwikkeling (3 EC) en externe opdrachten/excursies (12 EC) en thesis en leerkringen (1 EC).

Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs

pagina 2 van 9 De opleiding richt zich op professionals, werkend in het (semi-)publieke en private domein, die in de praktijk werken aan het oplossen van grootstedelijke vraagstukken. De opleiding wil voorzien in een integrale aanpak door vraagstukken van uit een sociaal, economisch, fysiek en politiek-bestuurlijk perspectief te verkennen. De intentie is dat afgestudeerden zelfstandig en op een onderzoekende, kritische en innovatieve wijze werken in complexe organisaties en situaties.

De opleiding is toegankelijk voor hbo en wo bachelor opgeleiden die over minimaal drie jaar relevante werkervaring beschikken als beleidsmedewerker, adviseur of manager in een stedelijke, multidisciplinaire omgeving waar de afgestudeerde een actieve rol heeft in het aansturen van complexe projecten en processen. Denk hierbij aan (semi-) overheidsinstellingen, maatschappelijke organisaties (woningcorporaties, onderwijs-, welzijn- en zorginstellingen) en de private sector (projectontwikkeling, advies- consultancybureaus, verzekeringsmaatschappijen).

Aanvrager doet een beroep op de criteria a, b en c in art. 6 van de Beleidsregel.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a, b en c in art. 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium a Beleidsregel

Aanvrager stelt dat de opleiding MUM uniek is. De opleiding MUM onderscheidt zich volgens aanvrager in formele naamgeving, inhoud, opzet en invulling van het curriculum van het verwante opleidingsaanbod. Aanvrager heeft het voornoemde uitgangspunt uitgebreid onderbouwd met een grondige analyse van de verschillen met het verwante opleidingsaanbod.

Ten aanzien van de raakvlakken de master MUM met bestuurskundige opleidingen en het profiel van het Landelijk Overleg Bestuurskundige Opleidingen (LOBO) stelt aanvrager dat de opleiding MUM het algemene LOBO-profiel aanvult met een multidisciplinaire focus, gericht op ontwikkelingen rond (groot)stedelijke vraagstukken.

Het verwant Nederlandse opleidingsaanbod op masterniveau is uitgebreid beschreven en verwijst naar tien verwante masteropleidingen op universitair niveau en één verwante masteropleiding op hbo niveau. Het betreft opleidingen van de Universiteit van Amsterdam (UvA), Wageningen Universiteit (Wageningen), Technische Universiteit Delft (TUD), Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR), Universiteit Utrecht (UU), Radboud Universiteit Nijmegen (RUN) en de Hs. Utrecht (HU).

Daarnaast beschrijft aanvrager nog het verwant buitenlandse aanbod. Aangezien bij de toetsing doelmatigheid de vergelijking met het verwante (Nederlandse) landelijke aanbod centraal staat is de beschrijving van het internationale aanbod buiten beschouwing gelaten.

- Aan de UvA worden drie opleidingen aangeboden met bescheiden raakvlakken: de Master Urban and Regional Planning, de Research Master in Urban Studies en de Master Sociology: specialisatie 'Urban Sociology'. De eerste opleiding richt zich op de ruimte waar mobiliteit, vastgoedontwikkeling, planning, beleidsontwikkeling en ruimtelijke ingrepen een hoofdrol spelen. De tweede richt zich op excellente studenten die een onderzoekscarrière nastreven op het integraal bestuderen van geografische veranderingsprocessen in stedelijke gebieden. De derde opleiding bestudeert de effecten die uitgaan van

Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs

pagina 3 van 9

urbanisatie op individuen en groepen. Deze drie opleidingen zijn zeer gericht op respectievelijk ruimte, geografische verandering en de sociale impact van urbanisatie. Deze opleidingen missen de brede bestuurskundige context van de masteropleiding MUM. Er zijn raakvlakken maar verwant zijn deze opleidingen niet.

- Wageningen en Delft (TUD) werken samen bij het aanbieden van de master Metropolitan Analysis, Design and Engineering (MADE) aan het Amsterdam Institute for Advanced Metropolitan Solutions. Aangezien in deze opleiding de nadruk ligt op technologische en infrastructurele vraagstukken is deze opleiding niet als verwant aan te merken aan de opleidingsinhoud van de masteropleiding MUM.
- De EUR biedt de master Urban Management and Development (MUMD) aan. Het betreft hier een Engelstalige master die zich richt op stedelijk beheer, beleid, planning, sociologie en economie. Deze opleiding acht aanvrager nog het meest verwant aan de opleiding MUM van de HvA. Aanvrager ziet als verschillen: de instroommogelijkheid voor hbo bachelors, de grotere beroeps- en praktijkoriëntatie, de keuze voor een specialisatie in het tweede deel van de opleiding MUMD. Ten slotte benadrukt aanvrager nog het professionele post experience karakter van de opleiding MUM tegenover de aansluitmaster die de opleiding MUMD kenmerkt.
- De UU biedt twee opleidingen aan die binnen de sociale geografie zijn gepositioneerd. Het betreft hier de Researchmaster Human Geography and Planning: Specialisatie 'Urban and Economic Geography' en de Master Sociale Geografie: Specialisatie 'Urban Geography'. Deze opleidingen zijn te sociaaleconomisch en sociaal-ruimtelijk van aard om als verwant aan te merken.
- De RUN biedt de Master Human Geography aan met hierin de specialisatie 'Urban and Cultural Geography'. Ook hier staat het sociaal-ruimtelijke aspect voorop en is de opleiding niet als verwant aan de masteropleiding MUM aan te merken.
- Ten slotte verwijst aanvrager naar de hbo masteropleiding MUAD (Joint Degree Master Urban and Area Development) van de Hs. Utrecht en Saxion Hogescholen. Deze opleiding is gericht en bedoeld voor professionals in stedelijke vernieuwing en gebiedsontwikkeling en leidt op tot allround gebiedsregisseur. De inhoud van deze opleiding onderscheidt zich door een specialistisch beroepsprofiel dat is gericht op ruimtelijke ontwikkeling en gebiedsontwikkeling. De opleiding is dermate anders gericht dat de opleiding niet als verwant kan worden aangemerkt.

Op grond van de bovenstaande analyse van aanvrager acht de commissie de master Urban Management and Development (MUMD) van de EUR verwant aan de master MUM. De opleiding is dan wel Engelstalig en internationaal georiënteerd, maar heeft gemeen dat zij zich richt op stedelijk beheer, beleid, planning, sociologie en economie. De overige in de analyse genoemde wo en hbo masteropleidingen zijn door aanvrager terecht als niet verwant aangemerkt. Zij zijn te zeer eenzijdig op technologisch/infrastructureel terrein dan wel specifiek op de geografie en gebiedsontwikkeling gericht en missen de inhoudelijk bestuurskundige component.

In de analyse is één vraag niet aan de orde geweest en dat is de vraag waarom masteropleidingen Bestuurskunde niet bij de vergelijking zijn betrokken. In de

pagina 4 van 9 vergelijking met de opleidingen van de UvA stelt aanvrager dat de aldaar aangeboden opleidingen de brede bestuurskundige context van de masteropleiding MUM missen. De bestuurskundige inhoud van de opleiding MUM valt ook af te leiden uit de uitspraak van aanvrager over de raakvlakken de master MUM met bestuurskundige opleidingen en de relatie met het profiel van het Landelijk Overleg Bestuurskundige Opleidingen (LOBO). Hier geeft aanvrager aan dat de opleiding MUM het algemene LOBO-profiel aanvult met een multidisciplinaire focus, gericht op ontwikkelingen rond (groot)stedelijke vraagstukken. De commissie heeft het Beroepsprofiel Bestuurskunde van de Vereniging Hogescholen geraadpleegd en maakt hieruit op dat de inhoud van het profiel grote overlap vertoont, behoudens de multidisciplinaire focus op stedelijke vraagstukken. Op grond van bovenstaande argumentatie heeft de commissie gemeend de wo master Bestuurskunde als verwant aan te merken en deze eveneens bij de vergelijking met het verwant opleidingsaanbod te betrekken.

Op grond van het bovenstaande heeft de commissie vastgesteld dat de opleiding verwant is aan de universitaire opleiding MUMD van de EUR en bestaande wo masteropleidingen Bestuurskunde. Op grond van het bovenstaande concludeert de commissie dat de inhoud van de opleiding al bestaat. Daarmee is de noodzaak van deze opleiding in de zin van de Beleidsregel aangetoond. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 6 van de Beleidsregel.

Aangezien het hier een opleiding betreft die in het Nederlands wordt aangeboden adviseert de commissie om te kiezen voor een Nederlandse naam. Bij voorkeur een van de reeds in het Croho geregistreerde namen om de transparantie van het register te waarborgen. In dit geval kan volgens de commissie echter ook de naam Stedelijk Beheer passend zijn. De naam Urban Management kan als internationale aanduiding voor de opleiding behouden blijven.

Beoordeling criterium b Beleidsregel

Aanvrager stelt dat het nieuwe voornemen aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

Aanvrager doet in eerste instantie een beroep op verschillende documenten van uiteenlopende aard die een beeld geven van de rol van de nieuwe Urban Manager binnen de publieke voorzieningen op gemeentelijk niveau. Hierbij wordt verwezen naar de Verkenning omgevingsopgaven voor de Nationale Omgevingsvisie van het Planbureau voor de Leefomgeving (2016), publicaties over de noodzaak van een nieuw soort ambtenaar (Hart, P, Ambtelijk Vakmanschap 3.0, zoektocht naar het Handwerk van de Overheidsmanager, 2014 juli) en competenties die nodig zijn bij hedendaagse gebiedsontwikkeling (Luijten, A, Nieuwe competenties en leiderschap in gebiedsontwikkeling, 2014). Dit zijn echter geen beleidsstukken van de rijksoverheid waaruit een maatschappelijke behoefte blijkt.

In de tweede plaats doet aanvrager een beroep op documenten die aansluiten bij rijksbeleid. Het betreft hier het onderzoek van het departement van OCW naar de behoefte op de arbeidsmarkt aan afgestudeerden op hbo masterniveau (B&A Groep, Masteropleidingen in het HBO, deel 1, Den Haag 2010). Aanvrager stelt dat de hbo masteropleiding MUM voorziet in deze behoefte aan hbo masters die door het departement is geconstateerd. Tevens sluit de aanvraag aan op de doelstellingen zoals verwoord in het Actieplan Professionele Masters van de Vereniging Hogescholen (2016).

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 5 van 9 Ten aanzien van laatstgenoemde documenten is de commissie van mening dat het document uit 2010 inmiddels gedateerd is en inmiddels geen specifiek beleid meer betreft. Het in het document beschreven streven is inmiddels gestolde praktijk in het maatschappelijk verkeer geworden. Met betrekking tot het actieplan van de Vereniging Hogescholen is de commissie van mening dat hier geen sprake is van rijksbeleid, maar van een intern document van de Vereniging Hogescholen. Op grond van het voorstaande concludeert de commissie dat het voornemen niet aansluit op een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Aanvrager onderbouwt de arbeidsmarktbehoefte op grond van de publicaties van Frietman, J. & Kauffman, K., Urban Managers in de metropoolregio Amsterdam, KBA (Nijmegen 2010) en gegevens ontleend aan CBS Statline uit 2015 en de UWV publicatie over vacatures bij gemeenten en Rijk (UWV, 2015).

Bij de beoordeling van de door aanvrager aangeleverde publicaties over de ontwikkeling van de Metropoolregio Amsterdam (KBA, 2010), CBS Statline data uit 2015 en de UWV-publicatie over vacatures bij gemeenten en Rijk (UWV, 2015) is gebleken dat deze niet meer actueel zijn. De arbeidsmarkt is sinds 2010 (KBA) en 2015 (CBS Statline, UWV, 2015) ingrijpend gewijzigd. Deze bronnen zijn daarom niet bij de beoordeling van de arbeidsmarktbehoefte betrokken. Het bureau van de CDHO heeft in plaats hiervan actuele arbeidsmarktdata gebruikt. Het betreft hier het Factsheet arbeidsmarkt 'Overheid' van het UWV van 18 april 2017 en de arbeidsmarktprognoses van het ROA tot 2022 (ROA, de Arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2022, Maastricht 2017).

De commissie constateert op grond van de aard van de opleiding en de beschrijving van aanvrager dat afgestudeerden van de opleiding MUM terecht zullen komen in beroepen met een bestuurskundige component bij overheden of adviesbureaus op stedelijk niveau. Dat betekent dat in ROA's database AIS de opleidingscategorie WO Bedrijfskunde en HRM het meest relevant is.

Arbeidsmarktprognose sector wo Bedrijfskunde en HRM

Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
verwachte uitbreidingsvraag tot 2022		8100	5	0.8	gemiddeld
verwachte vervangingsvraag tot 2022		14200	9	1.4	laag
verwachte baanopeningen tot 2022		22300	14	2.2	laag
verwachte instroom van schoolverlaters tot 2022		28400	18	2.8	gemiddeld
ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2022	1.05				enige
ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2022	1.05				redelijk

Bron: ROA AIS

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 6 van 9 Uit bovenstaande tabel valt af te lezen dat de instroom van schoolverlaters tot 2022 het aantal verwachte baanopeningen met 6000 overtreft. Er worden 'enige' knelpunten (IKTP) in de personeelsvoorziening voorzien en de arbeidsmarkt-situatie in 2022 wordt door ROA als 'redelijk' gekenmerkt.

Het Factsheet van het UWV (18 april 2017) bevestigt de uitkomsten van het ROA niet. De tekst bevat een beschrijving van de ontwikkeling van de vacaturemarkt overheid. Het UWV constateert dat in 2015 en 2016 ongeveer 28 duizend vacatures per jaar bij de overheid ontstonden. De sterke stijging van het aantal vacatures in de afgelopen jaren is waarschijnlijk het gevolg van de uitbreiding van de flexibele schil bij de overheid (inhuur uitzendkrachten e.d.). In verband met de voorliggende aanvraag is van belang dat de toename van het aantal vacatures aanzienlijk sterker was voor beroepen op hoger niveau (+ 54%) dan voor andere beroepsniveaus. Voor de jaren 2017 en 2018 gaat het UWV uit van bijna 30 duizend vacatures per jaar, een lichte stijging van 5% ten opzichte van 2015/16.

Op basis van de opbrengst uit beide actuele kennisbronnen komt geen eenduidig beeld naar voren. Daarbij moet worden opgemerkt dat de categorie WO Bedrijfskunde en HRM een grote hoeveelheid opleidingen bevat die niet onder één noemer te brengen zijn en sterk van aard – en arbeidsmarktperspectief – verschillen. Exacte arbeidsmarktprognoses voor beleidsmakers en bestuurskundigen zijn hieruit dus niet te destilleren. De uitkomst is hooguit indicatief te noemen. Gericht is de opbrengst uit het UWV onderzoek daar waar in dit onderzoek een prognose wordt gegeven voor de toename van het aantal vacatures voor beroepen op hoger niveau voor de sector Overheid. Op grond van deze afweging concludeert de commissie dat een zekere arbeidsmarktbehoefte voor afgestudeerden MUM is aangetoond.

De commissie concludeert dat de aanvraag niet aansluit op een maatschappelijke behoefte maar wel op een arbeidsmarktbehoefte. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium c Beleidsregel

Aanvrager heeft in de prestatieafspraken met de Minister het zwaartepunt urbanisatie opgenomen. De voorgenomen masteropleiding MUM sluit aan op dit zwaartepunt. Aangezien de opleiding aansluit op de prestatieafspraken wordt aangenomen dat de aanvraag voldoet aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de vraag kunnen voorzien.

Vanaf 15 maart 2018 is op de site van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van de HvA om de masteropleiding MUM in Amsterdam aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Aanvrager heeft geen overzicht geleverd van de instroom in verwante bekostigde opleidingen. De instroomcijfers van het onder criterium a geïdentificeerde bekostigde verwante opleidingsaanbod is door de commissie zelf vastgesteld en in onderstaande tabel weergegeven. Evenmin heeft aanvrager informatie verstrekt over de instroom in het onbekostigde opleidingsaanbod. De commissie heeft bij de beoordeling van de aanvraag dan ook geen rekening kunnen houden met de belangen van deze opleidingen.

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 7 van 9 De instroom in het verwante bekostigde onderwijsaanbod vertoont sinds 2011/12 een vrij constante groei van 290 studenten in 2011 naar 425 in 2016. De enige uitzondering in deze trend wordt gevormd door het jaar 2012 waarin de instroom in de opleiding Bestuurskunde van de VU plotseling verdubbelde. Hierna stabiliseerde de instroom weer op het niveau van de hiervoor geschetste trend.

Instroom verwant masteraanbod (wo en hbo)

		2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/2016	2016/2017
MUM*	HvA	-	-	13	ca.10	ca.10	ca.10
Bestuurskunde	RUN	61	80	61	89	72	85
Bestuurskunde	TU	23	20	19	24	38	31
Bestuurskunde	UU	150	176	164	180	180	177
Bestuurskunde	VU	56	107	80	78	86	122
Bestuurs- en Org.wetensch	UU	0	0	0	0	0	0
Totaal		290	383	337	381	386	425

Bron: Bron HO

- De instroomcijfers voor de opleiding MUM zijn afkomstig van de HvA en niet uit Bron

Aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding. De potentiële doelgroep van de opleiding bestaat uit wo en hbo bachelors Business & Economie, Techniek, Maatschappij en Recht die werkzaam zijn voor en in een grootstedelijke omgeving. In de periode 2013-2016 kende de onbekostigde opleiding een instroom die schommelde rond de 10 studenten per jaar. Uit de aanvraag blijkt dat het collegegeldtarief van € 16.000,- voor de onbekostigde opleiding voor veel potentiële instromers te hoog is. Vooral zzp'ers, de zogenaamde stadsmakers oftewel zelfstandigen die bezig zijn met initiatieven om (groot)stedelijke vraagstukken op te lossen, kunnen deze kosten niet opbrengen. Indien ten gevolge van bekostiging de collegegeldtarieven substantieel lager worden denkt aanvrager dat de opleiding de komende jaren minimaal 20 studenten per jaar zal trekken. Een maximale instroom van circa 30 studenten wordt niet ondenkbaar geacht. Dit zal betekenen dat van bekostigde opleiding MUM een beperkte extra druk op de bestaande arbeidsmarkt zal uitgaan. Deze zal op basis van de huidige prognose van de HvA hooguit 10 tot 20 studenten per jaar bedragen. De commissie acht deze prognose realistisch.

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen masteropleiding MUM wordt afgezet tegen de arbeidsmarktbehoefte die bij criterium b is aangetoond, blijkt dat er vanuit de landelijke arbeidsmarkt gezien voldoende ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven. Wel raadt de commissie de HvA aan de instroom in de nieuwe opleiding te blijven afstemmen op de reële arbeidsmarktbehoefte.

Aanvrager heeft een goede beschrijving van de inbedding in de bestaande kennisinfrastructuur geleverd. De master wordt aangeboden in samenwerking met de faculteiten Maatschappij en Recht, Business & Economy en de faculteit Techniek en is met de masters Legal Management Social Work organisatorisch ondergebracht in de Graduate School van de faculteit Maatschappij en Recht (FMR). De Graduate School maakt deel uit van het Amsterdams Kenniscentrum voor Maatschappelijke Innovatie (AKMI). De interactie tussen de masters en de lectoraten en het onderzoeksprogramma van het AKMI is sterk. Docenten van de opleiding participeren in nationale en internationale netwerken zoals de Association of European Schools of Planning (AESOP), het European Network of

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 8 van 9 Open Living Labs (ENoLL) en Ulreka, een in 2016 opgericht kennisconsortium van zes Europese hogescholen waaronder de HvA. Verder bestaat een duurzame relatie met andere kennisinstellingen om een academische onderzoeksomgeving te bieden. De opleiding heeft een nauwe samenwerking met Urban Studies aan de UvA, Politicologie aan de UvA, lectoraat Dynamiek van de Stad (InHolland), lectoraat Grootstedelijke Ontwikkeling (Haagse Hogeschool). Inzake promotietrajecten in het lectoraat Coördinatie Grootstedelijke Vraagstukken wordt samengewerkt met de Universiteit van Amsterdam en de Vrije Universiteit Amsterdam. De opleiding heeft een goed functionerende werkveldadviesraad waarin personen op strategische posities in representatieve organisaties uit de beroepspraktijk van Urban Management zijn vertegenwoordigd. De commissie acht de inbedding in de kennisinfrastructuur op overtuigende wijze aangetoond.

Vestiging van de opleiding in Amsterdam heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod.

De commissie concludeert dat er ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de opleiding MUM te realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium c in art. 6 van de Beleidsregel.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
voorzitter

pagina 9 van 9 **Bijlage:**

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding

Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 6 van deze Beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a, b en c.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat uitbreiding van het landelijk aanbod met de nieuwe opleiding noodzakelijk is en dat de vernieuwing niet kan worden gerealiseerd binnen het landelijk bestaande opleidingsaanbod.

Volgens criterium b heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium c dient het instellingsbestuur aan te tonen dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de opleiding. Indien de voorgenomen opleiding aansluit op zwaartepunten die de instelling heeft vastgelegd in de prestatieafspraken¹, wordt aangenomen dat is voldaan aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de behoefte kunnen voorzien.

---

¹ In de beschikkingen tot toekenning van de prestatiebekostiging heeft de Minister geen uitspraken gedaan over de doelmatigheid van eventueel in het voorstel aangekondigde nieuwe opleidingen of vestigingsplaatsen.